

ДО 85-РІЧЧЯ ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА КУЧЕРА

Володимир Іванович Кучер народився 5 квітня 1939 р. на Полтавщині у с. Зінці. У 1963—1968 рр. здобував вищу освіту в Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка (спеціальність «Історія»). В Інституті історії АН УРСР (нині Інститут історії України НАН України) 1974 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Партизанські краї і зони на Україні в роки Великої Вітчизняної війни 1941—1944» (науковий керівник д-р іст. наук, проф. В.І. Клоков), а в 1986 р. там само — докторську «Бойова діяльність антифашистського підпілля на Україні 1941—1944». Упродовж 1968—1991 рр. обіймав посади стажиста-дослідника, молодшого, старшого, провідного наукового співробітника, завідувача проблемної групи з історії Великої Вітчизняної війни Інституту історії АН УРСР,

у 1992—2004 рр. — провідного, головного наукового співробітника Інституту національних досліджень і політології НАН України (нині Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України).

Із січня 2004 р. Володимир Іванович працює на посаді головного наукового співробітника сектору наукознавства Інституту історії аграрної науки, освіти та техніки Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки (ННСГБ)

Цитування: Вергунов В. До 85-річчя доктора історичних наук, професора Володимира Кучера. *Український історичний журнал*. 2024. № 3 (576). С. 248—250.

© Видавець ВД «Академперіодика» НАН України, 2024. Стаття опублікована на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

Національної академії аграрних наук України (НААН України). Вчений бере участь у створенні вітчизняної наукової школи істориків науки, підготовці наукових кадрів через процедурні механізми захисту кандидатських і докторських дисертацій, зокрема опонування, рецензування, членство у спецрадах (Д 26.373.01 у ННСГБ НААН, Д 27.053.01 в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі), безпосереднє наукове керівництво (4 кандидати наук). Також є членом редколегій видань «Історія науки і біографістика», «Вісник аграрної історії», а в попередні роки — «Українського історичного журналу», «Історичного журналу» та ін.

До кола наукових інтересів ювіляра належить дослідження проблем політичної історії України ХХ ст., зокрема національно-визвольної боротьби українського народу в міжвоєнний і воєнний періоди, діяльність політичних партій, організацій та рухів, а також висвітлення участі українців у Другій світовій війні, їхнього внеску у знищення нацизму й фашизму. Зокрема у праці «Україна у Другій світовій війні (1939—1945 рр.» (2004 р.) на нових методологічних підходах із залученням раніше недоступних архівних матеріалів розкрито замовчувані, або й сфальсифіковані радянською владою факти, події та наслідки війни.

Серед публікацій професора В.І. Кучера останніх років — видання «У пошуках радянської моделі аграрної науки: До 100-річчя першого Всеукраїнського з'їзду, 1920 рік». Учений проаналізував матеріали агрономічного з'їзду з питань наукового забезпечення розвитку сільського господарства, що сприяє формуванню уявлень про погляди і пріоритети державних діячів, науковців та практиків аграрної галузі того часу. У 2022 р. підготовлено й опубліковано монографію «Науково-організаційне забезпечення тваринництва України в роки Другої світової війни». Можливо, не випадково ця праця з'явилася в розпал повномасштабної російсько-української війни, умовно поєднавши минуле з сьогоденням. На основі вивчення архівних документів та аналізу праць учасників подій В.І. Кучер відтворив розвиток українського тваринництва напередодні й під час воєнного лихоліття, за повоєнної відбудови.

Загальним питанням розвитку, а конкретніше становлення вітчизняної аграрної науки та дослідної справи в контексті суспільно-політичного й соціально-економічного життя країни 1920-х рр., В.І. Кучер присвятив низку системних публікацій. Вагомий внесок ученого у створення джерелознавчої бази вивчення історії розвитку аграрного дослідництва в Україні та його управлінських ланок через активну участь в укладанні близько 20 збірників документів і матеріалів, які сприяють конструюванню картини еволюційного поступу галузі. Загалом ювілярові належить авторство понад 350 наукових публікацій, серед яких 22 одноосібні й колективні монографії, праці з історії України міжвоєнного та воєнного періодів, національно-визвольної боротьби українського народу, соціально-політичної історії, минулого аграрної науки, біографістики тощо.

Вагомий особистий внесок професора В.І. Кучера в розвиток історичної науки, особливі заслуги перед українським народом відзначено багатьма нагородами, серед яких медаль «Ветеран праці» (1987 р.), нагрудний знак «Відмінник осві-

ти України» (2009 р.), трудова відзнака «Знак пошани» Міністерства аграрної політики та продовольства України (2011 р.), Почесна відзнака НААН України (2011 р.), почесні грамоти Верховної Ради України (2014 р.) та Кабінету Міністрів України (2019 р.). У 2022 р. ювіляр удостоєний державної стипендії видатним діячам науки.

Зі вдячністю й пошануванням за творчі напрацювання, фахову ерудицію, дружню підтримку та плідну співпрацю вітаємо шановного Володимира Івановича з 85-річчям! Зичимо незламності духу, творчих сил, стійкого здоров'я, енергії, незмінного успіху і здобутків у спільній справі відстоювання й побудови міцної, незалежної України!

Надійшло / Received 01.04.2024

Віктор ВЕРГУНОВ (Київ)

Viktor VERHUNOV (Kyiv)